

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

1

SIRA SAYISI: 407

Karadağın Kuzey Atlantik Antlaşmasına Katılımına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/742) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/742 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
  - Gerekçesi 4
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** 6
- **Tasarı Metni** 8
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** 8
- **Protokol Metni** 9

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-1313-2847

29/6/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 27/6/2016 tarihinde kararlaştırılan "Karadağın Kuzey Atlantik Antlaşmasına Katılımına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Binali Yıldırım
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/742)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu

GEREKÇE

1. NATO'nun genişlemesi, Soğuk Savaş sonrası özgür, demokratik ve bütünleşmiş bir Avrupa hedefinin gerçekleştirilmesi yolunda atılan en önemli adımlardan birini oluşturmaktadır. Soğuk Savaş sonrasında Batı değerlerinin Avrupa-Atlantik bölgesinde zemin kazanabilmesi için Orta ve Doğu Avrupa ile eski Sovyet coğrafyasındaki ülkeler için çeşitli programlar geliştirilmiştir.

Bunlar halihazırda Kafkaslar, Orta Asya, Doğu Avrupa ve Balkanlardan 22 ortak ülkeyi kapsayan ve sözkonusu ülkeleri askeri alanda NATO ile işbirliğine sevk eden Barış için Ortaklık Programı, anılan ülkeleri Müttefiklerle bir araya getiren bir istişare forumu olan Avrupa-Atlantik Ortaklık Konseyi, İttifak'a katılma perspektifi olan ülkeleri NATO üyeliğine hazırlayan Üyelik Eylem Planı (MAP), Rusya, Ukrayna ve Gürcistan ile özel ortaklık ilişkileri ve işbirliğini düzenleyen NATO-Rusya Konseyi, NATO-Ukrayna Komisyonu, NATO-Gürcistan Komisyonu ile Güneydoğu Avrupa ülkeleri, Akdeniz ülkeleri ve Geniş Ortadoğu bölgesinde seçilmiş ülkelerle geliştirilen bölgesel ortaklık çalışmalarıdır.

2. Bu programların ilk başarılı sonucu 1999'da alınmış ve Polonya, Çek Cumhuriyeti ile Macaristan NATO'ya üye olmuşlardır.

Kasım 2002'de düzenlenen Prag Zirvesinde, Soğuk Savaş sonrası ikinci genişleme kararı alınmış ve MAP'a katılan 10 ülkeden yedisi (Bulgaristan, Estonya, Letonya, Litvanya, Romanya, Slovakya ve Slovenya) İttifak'la katılım müzakerelerine başlamaya davet edilmişlerdir. Sözkonusu ülkeler 2004 yılında NATO'ya üye olmuşlardır.

Prag Zirvesinde üyelik daveti alamayan Arnavutluk, Hırvatistan ve Makedonya'nın NATO üyeliği ise 2-4 Nisan 2008 tarihlerinde tertiplenen Bükreş Zirvesinde ele alınmıştır. Zirvede alınan karar uyarınca, Arnavutluk ve Hırvatistan İttifakla katılım müzakerelerine başlamaya davet edilmiştir. Anılan

lkelerle yürütülen katılım müzakereleri sonucunda hazırlanan Katılım Protokolleri 9 Temmuz 2008 tarihinde Brüksel'de gerçekleşen bir törende imzalanmış; NATO'nun üçüncü dalga genişleme süreci 1 Nisan 2009'da Arnavutluk ve Hırvatistan'ın ye olmalarıyla tamamlanmıştır.

NATO'nun Soğuk Savaş sonrası dördüncü genişlemesi Karada'ı kapsamaktadır. Karada, 2 Aralık 2015 tarihli Dııleri Bakanları toplantısında katılım müzakerelerine balamaya davet edilmiş; müzakerelerin tamamlanmasını müteakiben, Katılım Protokolü 19 Mayıs 2016 tarihinde Brüksel'de NATO Dııleri Bakanlarınca imzalanmıştır.

Genişleme, daha önce katılan ülkeler için olduğu gibi, Karada için de NATO'yla kurulacak güvenlik ve Savunma ilişkisi açısından büyük değer taıtmakta ve aday ülkelerin dış ve savunma politikalarında bir öncelik teşkil etmektedir.

3. Ülkemiz Avrupa'daki bölünme çizgilerinin kaldırılmasına yönelik entegrasyon sürecinin önemli bir vçesi olarak gördüğü NATO'nun genişlemesini baından bu yana desteklemektedir.

NATO'nun genişlemesi Avrupa-Atlantik coğrafyasında güvenlik ve istikrarın geliştirilmesine ve güçlendirilmesine baından beri katkıda bulunmuştur. Ülkemizin de bir parçasını teşkil ettiği Güneydoğu Avrupa'dan, Arnavutluk ve Hırvatistan'dan sonra, Karadaın İttifak'a katılacak olması, stratejik devamlılık ve bütünlüğü sağlamanın yanı sıra NATO standartlarının ve değerlerinin bu ülke tarafından da benimsenmesine ve uygulanmasına yol açacak; Balkanlarda güvenlik ve istikrarın pekitirilmesine de katkı sağlayacaktır. Karada'ın yelii ayrıca, yelie istekli diğer ülkeler açısından da olumlu bir mesaj ve teşvik edici bir gelişme teşkil edecektir.

Yukarıdaki mülahazalar ve baından bu yana NATO genişlemesini destekleyen politikamız ışığında, Karada'ın Katılım Protokolünün onaylanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

20/7/2016

Esas No: 1/742

Karar No: 378

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 30/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza; tali komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna havale edilen “Karadağın Kuzey Atlantik Antlaşmasına Katılımına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 26’ncı Yasama Dönemi 20/7/2016 tarihli 31’inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Millî Savunma Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Tasarı ile; NATO’nun genişlemesinin Avrupa-Atlantik coğrafyasında güvenlik ve istikrarın geliştirilmesi ve güçlendirilmesine katkıda bulunduğundan hareketle ve Türkiye’nin NATO’nun genişlemesini destekleyen politikası çerçevesinde Karadağ’ın NATO’ya Katılım Protokolünün onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

Bugüne kadar İzlanda, Slovenya, Macaristan ve Slovakya’da söz konusu Protokolün onay işlemlerinin tamamlandığı,

Karadağ’ın NATO’ya üyelik daveti almasında ülkemizin çok büyük gayret gösteren ülkelerden biri olduğu ve Protokolün bir an evvel onaylanmasının önemi,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Mardin Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Karaman Milletvekili Recep Şeker, Samsun Milletvekili Hasan Basri Kurt ve Şanlıurfa Milletvekili Halil Özcan Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Taha Özhan</i>	<i>Cemalettin Kani Torun</i>	<i>Sena Nur Çelik</i>
Malatya	Bursa	Antalya
Kâtip	Üye	Üye
<i>Hasan Basri Kurt</i>	<i>Talip Küçükcan</i>	<i>Mustafa Serdengeçti</i>
Samsun	Adana	Aksaray

(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Ahmet Akın
Balıkesir
Üye
Serkan Topal
Hatay
Üye
Ravza Kavakcı Kan
İstanbul

Üye
Ceyda Bölünmez Çankırı
Mardin
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Ümit Özdağ
Gaziantep
Üye
Eren Erdem
İstanbul
Üye
Oğuz Kaan Salıcı
İstanbul

Üye
Osman Aşkın Bak
Rize

Üye
Fevzi Şanverdi
Hatay
Üye
Ekmeleddin Mehmet İhsanoğlu
İstanbul
Üye
Recep Şeker
Karaman
(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye
Halil Özcan
Şanlıurfa
(Bu raporun özel sözcüsü)

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

KARADAĞIN KUZEY ATLANTİK ANTLAŞMASINA KATILIMINA İLİŞKİN PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 19 Mayıs 2016 tarihinde Brüksel’de imzalanan “Karadağ’ın Kuzey Atlantik Antlaşmasına Katılımına İlişkin Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

KARADAĞIN KUZEY ATLANTİK ANTLAŞMASINA KATILIMINA İLİŞKİN PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Binali Yıldırım

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

N. Canikli

Başbakan Yardımcısı

Y. T. Türkes

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. B. Sayan Kaya

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

S. Soylu

Ekonomi Bakanı

N. Zeybekci

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

F. Çelik

Kalkınma Bakanı

L. Elvan

Millî Eğitim Bakanı

İ. Yılmaz

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Başbakan Yardımcısı V.

N. Canikli

Başbakan Yardımcısı

V. Kaynak

Avrupa Birliği Bakanı

Ö. Çelik

Çevre ve Şehircilik Bakanı

M. Özhaseki

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

B. Albayrak

Gümrük ve Ticaret Bakanı

B. Tüfenkci

Kültür ve Turizm Bakanı

N. Avcı

Millî Savunma Bakanı

F. Işık

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı V.

V. Eroğlu

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Özlü

Dışişleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

E. Ala

Maliye Bakanı

N. Ağbal

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

KARADAĞ'IN KUZEY ATLANTİK ANTLAŞMASINA KATILIMINA İLİŞKİN PROTOKOL

4 Nisan 1949 tarihinde Vaşington'da imzalanan Kuzey Atlantik Antlaşmasına taraf ülkeler,

Karadağ'ın bu Antlaşmaya katılımıyla Kuzey Atlantik bölgesinin güvenliğinin pekişeceğinden emin olarak,

Aşağıdaki hususlar üzerinde anlaşmışlardır:

Madde I

Bu Protokolün yürürlüğe girmesiyle, Kuzey Atlantik Antlaşması Teşkilatının Genel Sekreteri, tüm Taraflar adına, Kuzey Atlantik Antlaşmasına katılımı için Karadağ Hükümeti'ne davette bulunacaktır. Antlaşmanın 10'uncu Maddesi uyarınca, Karadağ, katılım belgesini Amerika Birleşik Devletleri Hükümetine tevdi ettiği tarihte Taraf ülke olacaktır.

Madde II

Mevcut Protokol, Kuzey Atlantik Antlaşmasına Taraf her bir ülkenin Protokolü kabul ettiğini Amerika Birleşik Devletleri Hükümetine bildirdiğinde yürürlüğe girecektir. Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti, Kuzey Atlantik Antlaşmasının tüm Taraflarına, bu yöndeki her bir bildirim aldığı tarih ve işbu Protokolün yürürlüğe giriş tarihi hakkında bilgi verecektir.

Madde III

İngilizce ve Fransızca metinleri aynı derecede geçerli olan işbu Protokol, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arşivlerinde muhafaza edilecektir. Protokolün onaylı örnekleri, anılan Hükümet tarafından Kuzey Atlantik Antlaşmasına Taraf tüm ülkelerin Hükümetlerine iletilecektir.

İşbu Protokol, yukarıdaki hususları doğrulamak üzere, aşağıda imzaları bulunan tam yetkililer tarafından imzalanmıştır

19 Mayıs 2016 tarihinde Brüksel'de imzalanmıştır.

Arnavutluk Cumhuriyeti adına : (imza) _____
Belçika Krallığı adına : (imza) _____
Bulgaristan Cumhuriyeti adına : (imza) _____
Kanada adına : (imza) _____
Hırvatistan Cumhuriyeti adına : (imza) _____
Çek Cumhuriyeti adına : (imza) _____
Danimarka Krallığı adına : (imza) _____
Estonya Cumhuriyeti adına : (imza) _____
Fransız Cumhuriyeti adına : (imza) _____
Almanya Federal Cumhuriyeti adına : (imza) _____
Yunanistan Cumhuriyeti adına : (imza) _____
Macaristan adına : (imza) _____
İzlanda Cumhuriyeti adına : (imza) _____
İtalya Cumhuriyeti adına : (imza) _____
Letonya Cumhuriyeti adına : (imza) _____
Litvanya Cumhuriyeti adına : (imza) _____
Lüksemburg Büyük Dükalığı adına : (imza) _____
Hollanda Krallığı adına : (imza) _____
Norveç Krallığı adına : (imza) _____
Polonya Cumhuriyeti adına : (imza) _____
Portekiz Cumhuriyeti adına : (imza) _____
Romanya adına : (imza) _____
Slovak Cumhuriyeti adına : (imza) _____
Slovenya Cumhuriyeti adına : (imza) _____
İspanya Krallığı adına : (imza) _____
Türkiye Cumhuriyeti adına : (imza) _____
Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı adına : (imza) _____
Amerika Birleşik Devletleri adına : (imza) _____

Karadağ'ın Kuzey Atlantik Antlaşması'na katılımına ilişkin Protokolün orijinal tasdikli nüshası.

Brüksel, 19 Mayıs 2016

Steven Hill
NATO Hukuk Danışmanı ve
Hukuk İşleri Dairesi Direktörü

